

Observatoriu ese de doue ori in
septembra, Miercurea si Sambata.

Pretiul

pentru Sibiu pe 1 anu intregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimis cu posta in laintrului monarhiei pe 1 anu intregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — In strainatate pe 1 anu 10 fl. seu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. seu 11 franci. — Numeri singurati se dau cate cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu si literariu.

Anulu III.

Nr. 24.

Sibiu, Sambata 22/3 Aprile.

1880.

Convocare.

Nr. prot. 17/1880.

Conferint'a prealabila a jurisconsultilor romani din Transilvania in siedint'a tienuta in Clusiu la 28 I. c. luandu la desbatere seriosa, din toate punctele de vedere, proiectele de lege in cestiunea agraria din Transilvania, a esmissu o comisiune spre pregatirea unui memorandum, carele se va luau din nou la desbatere in un'a a dou'a conferintia a jurisconsultilor romani din Transilvania si partile adnecse. S'a decisu mai departe, ca aceasta conferintia se se tienă in 11 Aprile st. n. in Sibiu la 4 ore d. a.

Subscrissii insarcinati de conferint'a tienuta in acestu obiectu, facu prin aceasta apel catra toti dd. jurisconsulti romani, rogandu'i ca cu privire la momentuositatea obiectului se binevoiesca a participa cu totii la susu atins'a conferintia.

Din siedint'a conferintiei prealabile, tienuta in Clusiu la 28 Martiu 1880.

Dr. Ratiu m. p., presedinte.

Dr. Aureliu Isacu m. p., notariu.

1864 5 si 1871 2.

Congressulu national-bisericescu alu serbiloru tñntu in a. 1864/5, adeca tocma pre candu se decretase infiintarea mitropoliei romanesce gr. resaritene la Sibiu si despartirea hierarchie sale de cea serbesca, si-a castigatu mari merite pentru reform'a scóleloru sale nationali, totu-odata a decisu, ca inspectiunea superioara asupr'a loru se o aiba consistoare diecesane, prin urmare, se continue a'si conserva caracterulu loru confessionale. S'a sistemisatu inse si unu postu de inspectoru secularu (mirénu), de aceeasi confesiune, cu plata de 1200 fl. pe anu, bani de drumu spre a face visitatiuni scolastice si unu adaosu de cate 150 fl. la salariu dupa servitius de cate 10 ani. Unu altu inspectoru superioru totu secularu, fu aplicatu la mitropolia cu 2000 fl. Totu atunci s'a regulatu si platile professorilor dela institutele theologic-pedagogice, gimnasiali, ca si ale docentilor, burse pentru studenti, remuneratiuni, subventiuni, dotari de bibliotheca etc.

Institutele militare au remasu sub conducerea comandelor respective.

Planulu de reorganizatiunea scóleloru din granita militara slavona si banatiana elaboratu si aplicatu de catra comandele generali produse o mare spartura prin decisiunile congressului serbescu, spoli scólele comunali de caracterulu loru confessionale si cu acésta dete ocasiune la conflicte agere intre hierarchia eclesiastica de un'a, intre cea militara de alta parte. Cu ocasiunea incorporarei granitiei banatiane la Ungaria, acelasiu conflictu se transplanta si in acea regiune cu atat mai usitoru, ca ministrul Trefort se sciul folosi minunatu de oca-siune. Cumu a fostu aparata caus'a din partea clerului respectiv, voru sci aceia mai bine, cari au avutu actele respective a mana. Ceea ce scimus noi este numai atata, ca lovitura grea, data si in acésta causa romanismului a simtit'o si o mai simtu toti romanii cati au atatul despre dens'a. Scapati intre lupte nespuse de slavisarea totale, astazi ei se alta in periculu de a fi desnationalisati si nullificati prin dascali platiti cu avereia loru, din fonduri scaldate de atate-ori in sange omnescu. Li s'au disu: „Fondurile sunt proprietatea vostra; veniturile se le intrebuintati pentru cultur'a vóstra.“ Vinu apoi altii, carii punu man'a pe venituri, daca nu si pe fonduri si le dicu: „Aveti se ve cultivati numai asia precum voim'u noi.“ Mesurile despotice mergu asia departe, in catu unu episcopu banatianu si consistoriulu seu se vedura constrinsi a protesta si a insiste ca se fia departati

din scólele curatu romanesce, docentii calvini, ariani, israeliti, care li s'au pusu in côte ca nesce jungiuri ce oprescu respiratiunea. Se pare ca in fine au inceputu se pricépa si clerurile romanesce, ca acei docenti calvini si renegati, pe langa magiarisare prepara si calea sigura pentru popi calvinesci in biserici curatu romanesce.

Noi nu mai credem ca clerurile lasate de sine, voru fi in stare de a mai apară, necumu nationalitatea, dara nici autonomia bisericësca, fara sucursulu energiosu alu in tregei intelligentie secularie. Currentulu timpului nostru este in tota Europ'a in contr'a hierarchiilor eclesiastice. La noi, unu indiferentism peccatosu, o indolentia si lene rusinosa din partea poporului este prea de ajunsu, pentru ca clerulu romanescu se fia trantit uasia, in catu se nu se mai scóle. Tocmai pentru aceea inse clerulu inca este datoriu a informa pe creditiosii sei mai de timpuriu, era nu atunci candu ilu ardeleniarea la degete.

Cunoscemu ca acestu micu studiu alu nostru sufere de o mare superficialitate; dara cei ce voru se fia informati mai exactu, n'au decat se ia amana cele patru volume din: „Specialgeschichte der Militairgränze aus Originalquellen und Quellwerken geschöpft.“ Von Fr. Vanicek, pens. Gymnasialdirector. Wien 1875. Aus der k. k. Hof- und Staatsdruckerei.

Licitatiunile executive din Ungaria.

(Urmare si fine din Nr. 23.)

In fia-care numeru alu Monitoriului s'au publicat pana acumu licitarea de realitati, a caroru valore de estimatiune in cifra medie se urca la sum'a de 200,000 fl. Din acestea cele mai multe erau licitatiuni, acaroru valore de estimatiune se urca pana la sum'a de 89,345 fl. va se dica 44 67%, din totalulu licitatiunilor publicate in favorulu institutelor de creditu, alu fondurilor, alu casselor orfanale si alu erariului.

In acea cifra proportionala nu sunt coprinse acele licitatiuni, la care au fostu intereseate respectivele institute si corporatiuni, dar' pe care ele nu le au cerutu. Aceste date probédia in modu evidentu intensitatea reului, pentru ca ele arata, ca respectivii debitori n'au fostu in stare se corespundia nici chiaru conditiunilor unoru imprumuturi relativ ieftine, cu termine lungi de amortisare si favorisate prin unu caracteru stabilu.

Este datorint'a mea a observa, ca institutele nostre patriotice cele mai bine acreditate, procedu cu cea mai mare crutiare fatia cu debitorii loru; asia institutulu de creditu fonciaru — Bodenkre-ditanstalt — pe catu sciu eu, au acordat o multime de prolongari si elu insista numai in acele casuri la vendiarea realitatilor, unde isi vede pretensiunile sale dejá pericolata. Si tocmai impregiu-rarea, ca prelunga acesta procedere crutiatore, totusi se vede necessitatua a cere licitatiunea a unui numeru considerabilu de realitati, probédia marea intindere a acestui reu.

Pentru de a ilustra procederea organelor gubernului voiu insira la loculu acesta, totu dupa „Budapesti Közlöny“ cateva casuri:

Vice-comitele (subprefectulu) comitatului Turdei cere licitatiune pentru spesse de spitalu; pretensiunea este de 53 fl., valorea de estimatiune a casei pura la licitatiune au fostu 317 fl. — Inspectorulu de dare din comitatulu Biharei dispune licitatiunea asupra immobilelor aflatore in Otei ale Mariei Gitas si ale celoru patru fratieni ai ei; pretensiunea este de 46 fl., valorea de estimatiune 620 fl. — Erariulu lasa se se licitedie pentru o pretensiune de 69 fl. immobilele pretiuite cu 3950 fl. ale Iosefei Heinlich aflatore in Burzst.-György. — Inspectorulu de dare din

Ori-ce inserate,

se plateste pe serie seu linia, cu litere merunte garandu, la prima publicare cate 7 cr., la a doua si a treia cate 6 cr. v. a. si presteasca 30 cr. de timbru la tesanularu publicu.

Prenumeratiile se potu face in modulu celu mai usitoru prin assemnatunile postei statului, addressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatorulu“ in Sibiu.

SIBIU

ASSOCIATIONE ROMANA

BIBLIOTECĂ CENTRALĂ

A.S.S.R.

comitatulu Borsod licitédia posessiunea pretiuita cu 957 fl. pentru o pretensiune de 90 fl. — Fiscalulu comitatului Aradu lasa de se esecutéda immobilele lui Nicolae Suciu pretiuite cu 1818 fl. pentru o pretensiune de 69 fl. — Erariulu scote la licitatiune in F. Nyarad (comitatulu Borsod) immobilele lui G. Baksy pretiuite cu 2600 fl. pentru o pretensiune de 509 fl. — Erariulu pune de se licitédia pentru o pretensiune de 15 fl. immobilele lui I. Riveyak pretiuite cu 375 fl. — Erariulu licitédia pentru o pedepsa in bani de 350 fl. immobilele lui P. Deak aflatore in Kunhalas, pretiuite cu 18,118 fl. — Erariulu pentru o pretensiune de 847 fl. cere licitarea unei case in Budapest'a pretiuita cu 16,462 fl. — Erariulu lasa se se licitedie in B.-Gyula pentru o restantia de dare de 65 fl., immobile pretiuite cu 1263 fl., totu in acea localitate se licitédia pentru o restantia de dare de 90 fl. immobile in valore de 967 fl. — Inspectorulu de dare din comitatulu Heves pune de se licitédia pentru o pretensiune de 35 fl., immobile pretiuite cu 4156 fl. — Erariulu de dare lasa de se licitédia pentru o restantia de dare de 34 fl. o posessiune pretiuita cu 367 fl. etc.

Din cele premiss se poate vedea, ca possesioni considerabile, ultim'a avere poate, singur'a sorginte de venit, adesea, se vendu pentru neinsenate pretensiuni ale Statului si ca acum insusi Statulu contribue la marirea miseriei, care si altcum este destulu de mare.

Transilvania.

Conferint'a juristilor in Clusiu.

Conferint'a prealabila convocata pe duminec'a trecuta la Clusiu, in caus'a proiectului de lege pentru regularea referintelor urbariale in Transilvania si partile adnecse s'a tinutu.

Numerulu advocatilor presenti a fostu numai 10 adeca: dd: A. Popu, Petreanu, Dr. Isacu, Coroianu si Almasianu din Clusiu, Dr. Ratiu si Moldovanu din Turd'a, Lic'a din Bistrit'a, Stetiu din Gherla si in numele Sibieniloru P. Cosm'a, — de acestia inse au fostu representanti 34 advocați romani din diferite parti ale Transilvaniei.

S'a desbatutu proiectulu de lege in generalu si in specialu, s'au statoritu motivele si principiile, cari se servesa de baza la unu proiectu de memorandum in contr'a lui, si s'a alesu o comisiune carea se compuna unu proiectu de memorandum, care se va substerne pentru desbatere meritorie unei conferintie la care au se se invite toti juristii romani cari se interesseda de sorteia tieranului transilvanu, a carui esistentia este in gradulu supremu pericolata prin mentionatulu proiectu de lege.

Cu convocarea conferintiei generale este increditintatu presedintele conferintiei prealabile Dr. Ratiu si secretariulu ei Dr. Isacu.

Terminulu intrunirei este defiutu pe Dumineca 11 st. n. era loculu va fi Sibiu.

S'au luatu mesuri ca pe cale jurnalistica se se provoce toti juristii romani la participare, afara de aceea se se tramita si pe posta provocare la toti cati sunt cunoscuti ca atari, ca nime se nu se pota scusa cu aceea, ca n'ar fi avutu scire de conferintia.

Speram, ba pretindemu chiaru, ca fia-care juristu romanu, advocati, judi in pensiune etc., cari nu voru fi impededati prin morbu seu alte impresiuri grave, se participe la acea adunare, ca ci ei au si chiemarea si datorint'a a apera poporul care i-a nascutu si crescutu si dela care traieste, in causele sale cele mai vitale, in cari elu nu este capabilu nici a cunoase pericolulu, nici a se apera de elu.

(„Telegraf. romanu.“)

Revista politica.

Sibiu, 2 Aprilie st. n. 1880.

Serbatorile Paselor gregoriane au trecutu fără că contemplativă liniste se fia turburata prin vre unu evenimentu politicu mai remarcabilu. In Austri'a propria, poporatiunea obosita si desgustata prin steril'a lupta a diferiteloru partide politice, ce isi disputa poterea, se simte coprinsa de o apathia neinvincibila, fatia cu mersulu afacerilor pe terenul politicei interne. Cela multu déca se mai interessăda de cestiunile economice si industriale, care aru trebui se fia cea mai principală preocupare a gubernului unui Statu, eminentamente agricolu, precum este Austri'a.

Dara din nefericire constelatiunea politicei generale nu este nici decum favorabila unor astfelii de preocupari, ci ea absorbe si reclama in modu neresistibilu intréga atentiune a gubernului asupr'a politicei esterne si asupr'a aceloru complicatuni eventuale, pe care nu le doresce nimenea, de care inse se teme si la care se astăpta lumea intréga, de si pacea generala se pare a fi asigurata pe cătva tempu inainte.

Aparent'a sigurantia pe care o ofere Austriei asia dis'a aliantia austro-germană, indenăna pe poporale ei de a isi concentră tota activitatea loru asupr'a intreprinderilor economice, industriale si comerciale, inpinse de legitim'a aspiratiune a repară perderile suferite in urm'a criseloru finantiare din anii trecuti si de a consolidă creditulu privatu, care scadiuse fără tare, atât din cause economice, cătu si politice. Gratie acestei miscari, valorile si efectele austriace au inceputu a isi urca cursulu, a fi cautate si spiritulu de speculatiune au inceputu érasi a luă unu sboru mai animatu si mai regulatu.

In cătu pentru Ungari'a, apoi, chiaru celu mai ageru si mai nepreocupatu observatoriu, nu va poate descoperi nici chiaru cea mai palida umbra a unei inbunatatiri a starei economice seu politice, in acăsta greu incercata jumetate a monarchiei austro-ungare. Aci gubernulu d. C. Tisza in locu că prin o politica prudenta, sincera si umana se atraga si se indemne pe toti factorii politici si pe tote individualitatil nationalu politice la o activitate comună si la o desvoltare libera pe calea progressului, află de bine a i' desbină intre sine, si a i' isolă, pentru că asia, se se pôta mantiné la potere, chiaru cu pretiulu unei totale ruinari si decadintie a gloriosului regatu alu St. Stefanu.

Că situatiunea nationalitatilor asuprute au ajunsu a fi nesuportabila, este o fapta pe care au inceputu a o recunoscere chiaru si strainii, cari vediura acuma dupa 13 ani de gubernare, adeverat'a fatia a multu laudatului liberalismu si cavalerismu magiaru. Acăst'a au inceputu a o simt'i chiaru si cei mai devotati aderinti si aparatori ai sistemului actualu, fara că inse se aiba curagiul de a reveni si de a se abate dela ruinătoarele loru aspiratiuni de suprematisare. Dara eata că s'a aflatu in fine, unu barbatu de statu de tali'a lui Gladstone care se strige in lumea larga:

"Austri'a au fostu totudeaun'a inamic'a neinpacata a libertatiei in tote tierile; Austri'a a calcatu in picioare pe Itali'a; Austri'a s'a opusu unitatiei germane; Austri'a s'a incercat u se impiede crearea Belgiei; Austri'a nu au miscat unu degetu macaru, pentru că se ajute la reinvierea Greciei. Nu esista nici unu punctu pe intregulu planiglobu, pe care punendu man'a se pôta dice cineva: aicea Austri'a au facutu bine... N'aslu biciu'i acestu imperiu, déca aslu fi siguru că pecatele vechi nu se voru repetă. Amu inse poternice cuvinte, că se me asteptu la aceea, că imperatulu fiindu influintiatu de Ungari'a va continua activitatea s'a de nimicire a libertatiei poporilor."

Asia s'a esprimatu renunțitul octogenariu Gladstone, fostu de repetitiveori ministru-presedinte alu reginei Victori'a si celu mai seriosu si poternicu rivalu alu lordului Beaconsfield, vorbindu cătă alegătorii sei despre politic'a imperiului austro-ungar. Se prea intielege, că diariele gubernamentale austro-ungare se grabira a insultă, a batjocorî si a declară de nebunu pe acelasiu Gladstone, pe care cu cătiva ani mai inainte ilu admirau si ilu serbatoreau. Dara acestea nu voru potea impiedecă respandirea aceloru triste adeveruri, esprimate prin poternic'a voce a d. Gladstone, in intrég'a lume civilisata si că ele se nu afe unu resunetu si mai poternicu, in animile a aceloru multe milioane de asupruti si trantiti la parete, cari gemu si sunt

innabusiti subt actualulu sistemul de gubernare alu poternicilor de astadi.

Din fericire finantiele monarchiei austro-ungare sunt cu multu mai slabe, decătu că gubernele ei se fia in stare a corupe prin fondurile secrete si prin agentii sei intrég'a pressa a natiunilor data-tore de tonu. Se voru mai astă inca si alti barbati că Gladstone, cari voru descoperi lumei adeverat'a stare a nefericiteloru nationalitatii conlocuitoare in Austro-Ungari'a, pe care press'a russesca au inceputu a o numi "femeia bolnava."

Mai ieri, unu deputatu alu partidei opositionale moderate, publică unu articolu de situatiune in "Pester Lloyd" in care intre altele i dice d. C. Tisza si la ai sei, că se nu isi uite de nationalitat si că se amagesce déca crede, că leulu este mortu, nu, elu nu este mortu, ci numai dorme. Domnulu deputatu au uitatu inse se consiliodie pe d. C. Tisza, că se isi ia bine séma si se nu se incerce a destepă pe acelu leu ce dorme inca, prin proiecte de legi precum este acela alu regularei cestiunilor agrarie si acela alu introducerei limbei magiare in tote institutiile de invetiamentu, de susu pâna josu, pentru că, déca acelu leu se va destepă cumva din somnulu seu, apoi, este probabilu, că se va metamorfosá intr'unu tigru infuriatu.

Reveniti pâna ce nu va fi prea tardiu!

D. ministru-presedinte J. C. Brateanu re-intorcenduse din calatoriu sa facuta in strainetate, au sositu luni sér'a in capital'a Romaniei. Ce resultate voru avea acea calatoria de mare insemnatate politica, ne va arata viitorulu. Se speram, că ele voru fi bune si multiumitóre, din tote punctele de vedere.

Corespondentie particularie ale „Observatoriului”.

— Brasovu 28 Martie: Dela furiile orcanului cu ninsore de inainte cu 7 dile timpulu remase totu seninu, nöptea inse inghiatia mereu; intr'aceea caldurele de preste di despōie siesurile de vestimentul alb, la munti inse este totu érna cu siepte cojöce, precum a disu bab'a dela Fagarasul din cunoscut'a poveste a poporului. In vecin'a Secuime semenaturile au suferit u greu preste érna; pe aici inca totu nu-se potu apretia efectele gerului indelungatu.

Alală-eri vineri tergulu de septamana semenă multu cu unu tergu de tiéra, frequentia mare asupr'a pascilor gregoriane si vendari bunicele. Printre multime vedea destule fisionomii si porturi din Romani'a, precum si produkte maritime care vinu dela Galati si Brail'a.

Brasovulu nu se prea occupa cu politic'a superiore, afara numai daca aceea nu atinge interesele sale locali, c'amua asia, că si alte piatie comerciali, incepndu dela Hamburg pâna la Newyork, de acolo pâna la Galati, Odess'a si Alexandria. Cu tote acestea multimea scirilor contradictoare respandite prin press'a straină de tote limbile europene despre caletori'u dlui ministru presedinte Ioanu Brateanu, despre distins'a d-sale primire in Vien'a si Berlin, de caletori'u s'a la parintii M. M. S. S. Domnului si Domnei, era de acolo la Paris, a influintiatu si pe intelligent'a de aici din tote trei nationalitatile. Mai de curendu se colportédia fabulos'a scire, că Romani'a va intră, era dupa altii că a si intratu in confederatiunea antirussescă, ceea ce a ingrijuat pe unii, a imbucuratu pe altii. Noue ni-se pare că pentru momentu tñut'a Romaniei este numai acea descrisa in "Fremdenblatt" dela Vien'a in primulu seu din 24 Martie, inspirat' precum se pare, dela unu locu pré competent. Ceva lucru mare se prepara din nou, fara nici o indoieala, si barbatii de statu ai Romaniei n'au avutu nici odata necessitate mai mare de a fi prevedatori, a fi uniti, uniti intre sine si a desvolta intieptiune si prudentia de numina de anticelle figure maretie din istori'a Romei a Scipionilor si a Fa-biiloru.

Cele doue procese criminale celebre, despre care de 1 anu incoce s'a scrisu multe in diariile de aici, nu sunt terminate nici pâna astadi. Processulu pentru plastografia (falsificare) de cambi, ce se dice a fi comis in daun'a octogenariei cocóne Mari'a vid. H. Iordanu, incurcatu preste mesura, din natur'a lui s'a inadinsu, nu se pote spune, a scosu la lumina si alte scandale. Processulu lui Fehrentheil pentru defraudarea unei sume de preste 12 mii fl. v. a. din avere comunei Brasovului, avu pâna acum numai resultatulu, că acelu inculpatu ajunse la inchisore preventiva si că s'a decisu dela locurile mai inalte, că se se ia la revisiune riguroză tote cassele publice, comunali, scolastice, filantropice, bisericcesc etc.

Proiectul de lege pentru reform'a gimnasielor pusu mai deunadi de cătra ministeriulu ungurescu la biuroulu dietei, a bagatu in griji mari pe proprietarii celor trei gimnasie de aici. Acum au inceputu a crede si cei mai buni amici ai gubernului, că de voru mai stă multu cu manile incrucite, inchinandu-se pe la icone galonate si pintenate, voru ajunge că se'si cumpere nimicirea nationale si religioasa cu banii loru, cu fonduri remase dela parintii loru s'a cersite, unii din Germania, celaliti din Romani'a.

A propos de scole! Ne-amu informatu pe cale autentica dela Fagarasul, că minciuni au fostu cele publicate in diariile din Clusiu, B.-Pest'a despre fanatic'a cercetare a scolei magiare de acolo prin baieti de romani. Acea scola a cărei subventiune cu 5 mii fl.

pe anu e inpusa bietilor locitorii Fagarasieni, nu are nici astadi in tote clasele decătu numai 22 baieti si 18 fetite, de diverse nationalitatii si confessiuni, apoi din toti si tote abia sunt vre-o 12 de nationalitate romana, mai totu princi de ai meseriesilor din locu. Asiá dara se nu se insie nimeni prin scirile false publicate pe aera, cu scopu invederatu de a seduce pe publicu.

— Siur'a mare in 23/3 1880. Astadi a avutu aici locu alegerea unui deputatu la confluxulu Universitatii sasesci. Asceptámu cu nerabdare se vedem in comun'a nostra representante cele 2 cercuri ale Saliscei si Talmaciului, cari dupa o lupta de unu secolu, procese in-delungate si refundari enorme, abia astadi se astă in drepturile posessiunilor protoparintilor loru, si cari cercuri si astadi contribuesc per fas et nefas cu sume colosali din venitele regali la asia numit'a re-scumperare.

Dar' sperant'a nostra a devenit u ilusoria, că-ci din 23 comune curat u romanesci n'au fostu representante decătu cinci, cu numele: Salisce, Vale, Galesiu, Sacadate si Boiti'a, dintre care cea din urma la initiativ'a notariului si parochului, a preferit u a se reintorce dela loculu alegerei, decătu se votedie si se se strice cu sasii.

Nu voim se constatamu aici in cătu ar fi contribuitu present'a alegătorilor romani la resultatulu alegerei, pentru că in partirea e atât de mestesugita, in cătu in cerculu acest'a alegerea unui deputatu romanu e absolutu impossibila. Voim inse se accentuam regretabil'a inprejurare, că pe căndu alegătorii sasi se presentau cu preotii si invetitori loru in frunte că o militie bine disciplinata, cu apeluri in favorea candidatului loru Wittstock, pe atunci romanii nici că aru fi sciutu unii de altii, déca onorabilul nostru preotu Oprisiu nu le-aru fi oferit u intrunirea in cas'a s'a ospitala spre scopulu unei intielegeri prealabile.

Dar' ce eră se te si intielegi? Alegătorii sasi se vr'o 480 la numeru, uniti in cugete si simtiri, romanii vr'o 40, inse fără programa si fără altu candidatu de cătu acel'a propusu de altii, notariulu Hubner.

Resultatulu eră de prevediutu, dar' succesulu moralu alu romanilor e deplorabilu. Intrebam deci, că ore noi români nu avem preot si invetitorii că fratii sasi? Ore poporul nostru din marginime stă pre o trăpta mai de josu că poporul sasescu? Si cu tote aceste, atât'a indiferentismu fatia de o causa care trătădă in modu eminentu despre noi fără noi. Caus'a e de a se caută inse cu totului totu in alte inprejurari si adeca:

1. Lips'a de conducători si de barbati cari se se scia sacrifică pentru promovarea intereselor nationali.
2. Nepracticabilitatea tempului in care s'a ficsatu diu'a de alegere si
3. Locul de alegere insusi, pentru că a venit din Sîn'a si Avrigu, din cele doue comune extreme ale comitatului la Siur'a mare e in adeveru unu sacrificiu, si amu dorî că loculu de alegere altadata se fia Cristianulu, Orlatulu s'a chiar' si Sibiulu, dar' Siur'a mare la nici unu casu, nu, căci numai asia vomu potea pretnide cu dreptu dela alegătorii nostri romani, că se'si inplinescă o datorintă patriotică, fatia de o causa unde e vorba de distribuirea unei averi spre scopuri scolari, la cari cu consciunt'a linisita poteniu afirmă, că amu contribuitu si noi români daca nu mai multu apoi, de sigură că mai putinu nici cu unu banu.

Mai multi alegători.

— Pianulu de josu 23/3 1880. Astadi se desice alegerea unui deputatu din partea comunelor rurale ale scaunului Sabesiu pentru sessiunile tienatoare in cursului acestoru 3 ani la Universitatea sasescu in Sibiu. Majoritatea voturilor candidatului romanu au fostu cu 9, de-si au fostu propusi mai multe persone in candidatiune, totusi alegătorii români bine informati din Conferint'a tienuta in Sabesiu in aceasta causa, s'a unitu in fapte si au alesu pre stimatulu domnu Ioanu Piso deputatu, in credintia că in curendu i vomu audi vocea, basandu'si vorbirile sale pe drepturile locitorilor din fundulu regiu inainte, cătu si dupa uniunea celor trei natuni.

Starea fondurilor diecesei gr.-cath. a Lugosiului cu finea anului 1878.

Avere publica este mai santa, manipularea aceleia poftesce esactitate si scrupulositate indoit u mai mare decătu a altei averi private. — Un'a atare avere publica are si tiner'a diecesa romana gr.-cath. a Lugosiului, intemeiata in mare parte de primulu seu episcopu neuitatulu Dr. Andrei Canduva Dobra, si inmultita pâna acum numai informati din Conferint'a tienuta in Sabesiu in aceasta causa, s'a unitu in fapte si au alesu pre stimatulu domnu Ioanu Piso deputatu, in credintia că in curendu i vomu audi vocea, basandu'si vorbirile sale pe drepturile locitorilor din fundulu regiu inainte, cătu si dupa uniunea celor trei natuni.

Multamita ceriului si inrigirei mai marilor, că gubernulu acestei diecese din 1875 incoce a preventu si satisfacutu unei dorintie a clerului, candu prin circulara publice, din anu in anu, notifica acelui cleru „Starea fondurilor diecesane.”

Credemu a face unu servitul folositoriu publicului romanu, si va servi de indemnă altor diecese, déca dupa conspectul circulat si primitu dela o mana amica, vomu espune aci starea fondurilor

diecesei numite pro 1878. — Precum dice cerculariu episcopal de sub Nr. 1105—1879 prebas'a ratiunilor revedute si aprobate starea fondurilor numite e urmatorea:

Numirea fondului	Sum'a capitaleloru elocate la finea anului 1878	Restant'a Cameteloru cu finea anului 1877	Competent'a de camete pe 1878	Percepțiunea de camete pe 1878				Restant'a de camete cu finea anului 1878			
				fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.	fl.	cr.
<i>In cîte capitalele sunt destinate?</i>											
Fondulu Rudolfianu	35,949	30	78	2319	$20\frac{2}{3}$	2335	75	4654	$93\frac{2}{3}$	2585	47
Fondulu viduo-orfanale	31,133	48	105	3096	28	2167	25	5263	53	1852	23
Fondulu preotiloru deficienti	11,978	17	55	1330	$34\frac{1}{4}$	763	$86\frac{1}{2}$	2094	$20\frac{3}{4}$	708	$56\frac{1}{2}$
Fondulu bisericei catedrale	2410	—	16	173	$73\frac{1}{3}$	157	$23\frac{2}{3}$	330	97	74	$53\frac{2}{3}$
Sum'a	81,470	95	254	6919	56$\frac{1}{4}$	5424	08$\frac{1}{6}$	12343	64$\frac{1}{2}$	5220	80$\frac{1}{6}$

Preste totu se observa:

In competent'a de camete si restant'a de camete cu finea anului 1878 nu este computata competent'a 2%-la, carea dupa congruele si salariele mai multor preoti la finea anului 1878 inca era restanta cu 2526 fl. 15 cr.; — inse acesta restantia in parte considerabile s'a incassatu in decursulu anului 1879, si este de a-se spera, ca in cîtiva ani tota restant'a incassandu-se, ca, capitalu elocatu va fructificá fondurilor respective, remanendu din anu in anu a se incassá numai competenti'a anului respectivu.

In sum'a capitaleloru elocate nu sunt computate diverse sume de anticipatiuni facute in favorea debitorilor, inse in interesulu asecurarei capitaleloru elocate, cari anticipatiuni se incassédia dela debitori, si asia, formédia pretensiunea activa a respectivelor fonduri.

Mai incolo in sum'a capitaleloru elocate nu sunt computate unele capitale elocate de episcopulu primu de pia memoria Alesandru canduva Dobra pre langa obligatiuni simple si unele fără cameta, — cari prin testamentu devenindu in proprietatea fondurilor diecesane, parte s'a incassatu, parte mai sunt eserente pe la respectivii debitori, ba despre unele s'a esoperatu si obligatiune formală intabulata pe hipoteca pupillaria.

Competentiele 2%-le platite si capitalele replatite se eloca mai departe spre fructificare, pre langa 7%, era perceptiunea de cameta preste totu se intrebuintidă spre scopurile fondului respectivu, despre cari erogatiuni se dau ratiuni formale Ordinariatulu, si in estrasu acele ratiuni se susternu si esactoratului de langa Inaltulu Ministeriu reg. ung. de Culte.

Precum se vede din acestu conspectu fondurile diecesei Lugosiului ar face o suma de 91,119 fl. 94 cr. computandu aci restantile interusuriale si din cele 2% dela cleru, — suma destulu de frumosă, carea pre langa manipulare esacta pote se acopere multe din neajunsele acelei diecese.

In cîtu suntemu informati manipularea acestor fonduri concrediuta ven. capitulu diecesanu e cîtu se pote de esacta, cu atât mai virtosu, că episcopulu diecesanu inca nu lasa nici o ocasiune binevenita pentru de a ascurá si promová interesele si inmultirea aceloru fonduri.

Constatandu acesta cu recunoscintia, — totu deodata damu espressiune óresi carei dorintie a

clerului acelei diecese, candu atingemu aci urmatorele:

Că clerulu se aiba cunoscintia detaiata despre fondurile sale ar' fi de dorit, — si credemu că capitululu, respective gubernulu diecesanu nu va intrelasá in venitoriu a specifică de exemplu: fatia cu fondulu Viduo-orfanale că ce pensiune se dă pe anu veduvelor si orfanilor preotiesci, si in ce proportiune se inpartu acele pensiuni? — La fondulu Rudolfianu asemenea căte stipendie se dau pe anu, in ce suma? in care classe si ce rezultate au produsu stipendistii, — că se nu se dea ocasiune la caintia, că si cei ce nu merita — cu preterarea altora pote mai qualificati si seraci — capeta stipendiu. — La fondulu deficientiloru, căti deficienti si căta pensiune primescu. — Aceste tóte aru conduce la orientarea mai buna a clerului.

Apoi in genere, credemu că cu multiamita ar primi clerulu candu i-s'ar notifica in calculu celu pucinu sumariu cătu e — venitulu anualu, si cătu e erogatulu, si cam spre ce s'a erogatu? — Căte 2% a incursu si cătu s'a capitalisatu din aceste si din interesse curente.

Grig'a buna, multu aduna. Noi dorim, că spre folosulu clerului si poporului acelei diecese grig'a buna nici candu se nu lipseasca.

Sciri diverse.

— (Necrologu.) Bucuru Boeriu, c. r. I. locotente in pensiune, in numele seu si alu minorenilor frati Samoila Boeriu, An'a Boeriu casatorita, dinpreuna cu sociulu Georgiu Boeriu, parochu gr.-or., Josifu Boeriu, capitanu c. r. in activitate, Efremu Pandria revisore comitatense că unchi resp. veru primariu incunosciintiadu cu ánim'a infranta cumcă:

Georgiu Boeriu,

pretore tractuale, au incetatu din viatia in 22 Martiu 1880 la $12\frac{1}{2}$ ore p. m. dupa ce fu impartasitu cu cele sfinte in etate de 38 ani si s'a inmortantau in 24 l. c. la 3 ore p. m. in cimiteriulu bisericei greco-cath. din comun'a Ohab'a.

Acestu prea demnu barbatu, repaosatu in cea mai frumosă etate, functionandu că pretore in 3 cercuri din comitatulu Fagarasiului, in decursu de 6 ani a desvoltat o rara activitate si energia in inplinirea oficiului seu, in cătu atât de superiorii, cătu si de inferiorii densului era stimatu si respectat. Aceasta o probédia indestulu actulu inmortantarei, că-ci pre langa 6 preoti cari au celebrat, si pre langa consangenii si amicii densului, s'a adunatu in giurulu scririului mai din tóte partile acestui comitatatu unu asia inposantu publicu, cum n'a mai vediutu comun'a Ohab'a de candu esista. Unu semnu acesta, că perderea prea tempuria a acestui barbatu a fostu de toti adancu simtita. Tóte cercurile in cari a functionatua că pretore au fostu representate prin deputatiuni, er' deputatiunea esmisa din gremiulu comitatului in personele d-lor: Gregoriu Negrea, Metianu si Ganea a infrumsetiatu cosciugulu repaosatului cu o corona de flori cari nu vestediescu, decorata cu doue pantlice de catifea alba, pe cari se cetea inscriptiunea: „Amploiatii comitatului Fagarasiu. Pretorelui Georgiu Boeriu.“

Cu acesta trista ocasiune tinerulu preotu, si dirigentele scolei granitairesc din Ohab'a d-lu Arseniu P. Bunea a rostitu unu cuventu funebrale, care a intrecutu tóte asteptarile marelui publicu.

Cumcă prin mortea acestui demnu barbatu a perduto si natuinea romana pe unu devotatu fiu alu ei, nu incape nici o indoiala.

Fia-i tieran'a usior'a si memor'i neuitata!

J. D.

— (Necrologu.) In 28 Martiu a. c. poratoriunea comunei Feldru si un'a intellegintia frumosu representata cu deosebire din Naseudu, avura trist'a ocasiune de a petrece la mormentulu rece pe teologulu absolutu

Pompe Muresianu,

fiulu prea demnului preotu greco-cath. Gregoriu Muresianu.

Abea in alu 27-lea anu alu vietiei sale, dupa unu morbu de peptu neasteptat, neinduratoreea mōrte taindu-i firulu vietiei, isi dede spiritulu in manile Creatoriului. Servitiulu funebralu s'a indeplinitu in biserica locala de cătra 5 preoti, in frunte cu reverendissimulu d. vicariu Gregoriu Moisilu, la care asistara o multime atât de mare de poporu, in cătu biserica de si spatiosa, nu a fostu in stare se coprinda pe toti cari cu ánim'a plina de dorere voiau a versá o lacrima langa cosciugulu acelui, pe care l'au iubitu atât de

multu. La frumosulu discursu funebralu, tienutu de st. d. preotu si professore Maximu Popu de pe amvonulu de unde, atât de desu si-a tienutu defunctulu predicele sale pline de invetiaturi, suspinu celoru presenti inecatu de lacrami au fostu generale.

Portare morala exemplara, diligentia neobosita in propagarea frumosului si alu bunului au fostu frumosele calitati, care caracterisau si distingeau pe multu regretatulu Pompe Muresianu, carui se'i dicemu:

Fia-i tierin'a usior'a si memor'i neuitata!

Unu consateanu.

— (List'a Nr. 11 a contribuirilor in curse la comitetulu subsemnatu in folosulu inundatiloru.) Transportulu totalului din List'a Nr. 10 publicata in Nr. 18 a. c. alu „Observatoriul“ fl. 1867.80.

D. Nicolau Drocu Barcianu directoru gimnaziale in Brail'a trimite urmatorele sume:

D. Nicolau Drocu 85 lei 90 bani.

a) Colectati prin dl. Macsimilianu Drocu, la Bucuresti.

Macsimilianu Drocu 10 lei, Ioanu Coltescu 5 lei, Ioanu Ionescu 1 leu, D. G. Mocen 4 lei. Totalu 20 lei.

b) Colectati prin dlu I. Boldescu professoru in Giurgiu. I. Boldescu 1 leu, Brosid'a Boldescu 1 leu, Mari'a Boldescu 50 bani, Elisabet'a Boldescu 50 bani. R. Balescu 2 lei, Diaconulu N. Abramescu 2 lei, Eufrosin'a Abramescu 1 leu, I. Constantinescu 1 leu, Frantz M. Pröglhof 3 lei, 70 bani, I. Popescu 3 lei 70 bani, St. Petrescu 2 lei, Ecaterin'a Stanculetiu 1 leu 25 bani, Elen'a Orghidanu 1 leu 30 bani, G. Hrisoscoleu 2 lei, Paulin'a Mironu 3 lei 70 bani, Stoenescu Marinu, elevu 50 bani, Sierbanescu Stoianu, elevu 50 bani, Vasilescu Petru, elevu 50 bani. Totalu 28 lei 15 bani.

c) Colectati prin dlu G. Hrisoscoleu, professoru in Giurgiu. Iordanescu George 30 bani, Stanescu Marinu, elevu 1 leu, Ruse Anastase, elevu 2 lei 30 bani, Dascălescu Const. elevu 1 leu, Popescu Dumitru, elevu 3 lei 70 bani, Angelescu Ioanu 50 bani, Epurescu Alexandru 50 bani, Ioanescu Ioanu, elevu 1 leu, Mutiunea George 50 bani, Gospodinu George 50 bani, Marinescu Ioanu, elevu 1 leu, Nicolau Petre, elevu 40 bani, Uriasul Alecsandru, elevu 3 lei 70 bani, Garagau Marinu 1 leu, Rig'a Antonu, elevu 2 lei, Piepteanu Grui'a, elevu 50 bani. Totalu 19 lei 90 bani.

d) Colectati prin dlu I. Ionescu directorulu scolei de baieti din Rosiori-de-Vede. Constantin Jing'a 10 lei, Ioanu Ioanescu 10 lei, Carolu Vare 7 lei 40 bani, Preotulu Al. Mazarine 5 lei, Z. Balautz 2 lei 60 bani. Totalu 35 lei.

e) Colectati prin dlu I. Constantinescu professoru in Giurgiu. Ioanu Constantinescu 4 lei 60 bani, Constantinescu Stavri, elevu 4 lei, Mihailescu Stelianu 2 lei, Tomescu Andrei 2 lei, Tomescu Stefanu 2 lei, Manicatidi Demetru 1 leu 50 bani, Teodorescu Nicolae 1 leu, Constantinescu Alecsandru 1 leu, Pascalu Dumitru 1 leu, Niculaevici George 1 leu, Russe Nicolae 80 bani, Velicu George 50 bani, Vasilescu Chiru 50 bani, Ruse Neatiu 50 bani, Ghitiescu Dumitru 50 bani, Negoescu Paraschivu 50 bani, Petrescu Emanoilu 50 bani, Protopopescu George 50 bani, Lazarescu Milianu 50 bani, Radulescu Ioanu 50 bani, Dumitrescu Tom'a 50 bani, Dumitrescu Constantinu 40 bani, Nedelcovici Constantinu 40 bani, Scarlatescu Emiliu 30 bani.

Subscriitorii acestei liste sunt toti elevi de cl. III dela scola Nr. 1 de baieti din Giurgiu. Totalu 27 lei.

f) Colectati prin dlu R. Balescu professoru in Giurgiu. Christianu Vruse 20 bani, Radulescu Elefterie 15 bani, Nedelcovici George 50 bani, Nedelcovici Jordanu 50 bani, Pascalu Nicolae 90 bani, Conduratu Emiliu 1 leu.

Subscriitorii acestei liste sunt toti elevi de cl. II scola de baieti Nr. 2. Totalu 3 lei 25 bani.

(Va urma..)

— (O rectificare.) Dela Cernauti primiramu rectificarea de mai la vale, pe care ne grabim a o publica in tocmali asia, precum ni se tramite:

Stimate Domnule Redactoru! In stimat'a d-vostre foie din 13 Martiu Nr. 18 este si unu articulu, carele tractéda intre alte si despre societatea acad. „Junimea“ din Cernauti. Acestu articulu contine unu anachronismu, sau pote numai o neclaritate vorbindu despre presedintele din anul trecutu. Anulu trecutu este dupa comptulu nostru pana in luna lui Octobre 1879, cu care luna se incepe unu anu nou scolaru 1880.

Deci că se eliminam ori-ce dubiu si că se salvam onoreea cea nepatata, care prin necunoscetorii referintielor ar fi pericitata, a fostului conducetoriu alu

*) Cutarile sumelor tramise la acestu comitetu voru urmă prin publicare in diariile de aici „Observatoriul“ si „Telegraful romanu“. La cerere inse, sumele se voru cuită si separatu.

„Junimea“ pâna in Octob. 1879, a intemeiatoriului si prin zelulu si activitatea sa neobosita pentru societatea acad. „Junimea“ multu emeritatului domnului Demetru Onciul, studente de filosofia acum in Vien'a, suntemu necessitati se reflectam si rectificam, cumcă totē din articululu numitul relativ la „Junimea“ nu se refera la susunumitulu domn, ci la altu domnul adeverat „misera presiedinte.“

Deci, ve rugamu, stimate d-le, se binevoiti a rectifica acēsta si a o introduce in stimat'a-ve fōe la loculu seu. Cernauti, in 23 Martiu 1880.

Pentru comitetu:

T. Bujor m. p., Amf. Turtureanu m. p., presiedinte. secretariu.

Locu deschisu.*)

M.-Sighetu, 17 Martiu 1880.

Unoru marmatiensi, carii v'au tramsu telegramul de dato 25 Februarui anulu 1880 aparutu in Nr. 16 alu „Observatoriului“ — cu privire la persoana — sustinemu vatamata a dominului Kōkényesdy, administratore vicarialu in Marmati'a — le tramitemu provocarea urmatore:

„Fratilor! de sunteti frati de unu sange cu noi si marmatiensi, cu frunte si anima deschisa trebue a espune daca sciti causele, pe bas'a carora sunt periclitate interesele eclesiastice si sociale prin denumirea de vicariu aici a susu numitului domn, — prin acesta ati face unu servitul bunu atât publicului romanu, cătu si preasantei sale episcopului si consistoriului diecesanu, — carii l'au onoratu cu conducerea trebilor eclesiastice intre noi — spre bucuria nostra, nu că pe unu periclitator, ci asia scimu, si suntemu convinsii, că pe inaintatoriulu intereselor eclesiastice de aici; daca sciti contrariulu despre densulu ce a-ti aseratu, ve provocam se comprobati, căci altcum ve tienemu de omeni impertinenti, despre carii presupunem că: prin denumirea susu numitului domn de vicariu ve vedeti perdute interesele vōstre partiali, era nu cele bisericesci, sau sociali. — Daca respunsulu vostru nu apare in 30 dile, ve spunem „nunc pro tunc“ că a-ti voit u a innegri caracterulu nepatatu si din acēsta a trage voi folosulu, — carii omeni facu asemene se numescu minciunosi si calumniatori, ce veti deveni si voi, de nu comprobati cele dise de voi.“

Alesandru Gyenge, protopopu Sur. alu Podului si parochu romanu; Vasiliu Danu, administr. Bocivelului; Vasiliu Maleky; Michaelu Papp, adm. paroch. sup. a Salistei de susu; Joau Komana, adm. paroch. inferiore a Salistei de susu; Simeone Bondu, notariu; Joau Vladu, teologu abs.; Joau Gyenge, protopopu onorariu si parochulu romanu alu Sacelului; Stefanu Mihaly, primariu si posessoru in Sacel; Cornelius Bucuru, advocatu;

*) Pentru articlui ce esu sub acēsta rubrica, redactiunea nu ia nici-o respundere asupr'a sa. Red.

OBSERVATORIULU.

Joanu Danu, comissariu de securitate; Ivan Joanu; Michalea Galu; Alesiu Anderko; Jacobu Borsa; Andrea Kovats, preotu; Gregoriu Juga, proprietariu.

Deschidere de prenumeratiune la „Observatoriulu“ dela 1/13 Aprile inainte.

Pentru acei domni abonati carii prenumera sera dela 1/13 Aprile 1879 pe 1 anu, dela 1/13 Iuliu pe 9 luni, era altii pe 6 sau si numai pe 3 luni, abonamentulu espira cu finea lunei Martiu. Pentru că se nu ni se mai intempe că cu Nru 1 si 2 din anulu cur., rogamu pe dñii abonati respectivi se binevoiesca a isi descoperi voint'a inainte de 1/13, innoindu 'si abonamentulu cu pretiurile aratare in fruntea diariului: de 8 fl. pe 1 anu, 4 fl. pe 6 luni inlaintrulu monarchiei, era in afara din monarchia cu 22 franci pe 1 anu, cu 11 franci pe 1/2 anu, in aur sau in bilet de banca sau hipotecarie, era fractiunile, anume din Romani'a, se potu inplini cu marce de posta.

Redactiunea si Editur'a.

Cursulu bursei din Vien'a si Pest'a in 1 Aprile st. n.

	Vien'a	Pest'a
Rent'a de auru	104.20	104.50
I emisiune de oblig. de statu dela drumul de feru oriental ung.	—	82.—
II emisiune de oblig. de statu dela drumul de feru orient. ung.	94.10	94.—
Oblig. de statu dela 1876 de ale drumului de feru orient. ung.	84.30	84.—
Inprumutulu drumurilor de feru ung.	120.50	120.75
Obligationi ung. de rescumperarea pamantului	91.85	91.75
Obligationi ung. cu clausul'a de sortire	—	90.50
Obligationi urbaniale temesiane	90.—	90.—
Obligationi urb. temesiane cu clausul'a de sortire	—	88.25
Obligationi urbaniale transilvane	89.75	90.—
Obligationi urbaniale croato slavone	93.—	—
Obligationi ung de rescumpararea diecimelui de vinu	92.50	91.50
Datorie de statu austriaca in chartie	73.40	73.35
Datoria de statu in argintu	73.90	74.—
Rent'a de auru austriaca	88.55	88.40
Sorti de statu dela 1860	130.25	130.—
Actiuni de banca austro-ung.	83.9.—	837.—
Actiuni de banca de creditu ung.	299.75	301.80
Actiuni de creditu aust.	276.—	277.50
Sorti unguresci cu premii	—	115.—
Argintu	—	—
Gabini imper.	5.58	5.53
Napoleondorulu	9.48	9.47
100 marce nemtiesci	58.15	58.40

Concursu.

Pentru ocuparea postului de sub-mediu in comun'a montana Buciumu, comitatulu Alb'a infer. provediutu:

1. cu salariu anualu de 500 fl.
2. intertentiune pentru unu calu, 120 fl.
3. bani de cortelu 60 fl. si dreptulu de pensiune dupa normele de statu, se deschide concursu, pâna la 1 Mai a. c. st. nou.

Doritorii de a ocupă acestu postu, au de a'si substerne petitiunile instruite cu documente, despre calificatiunea ce possedu, precum si despre perfect'a cunoștința a limbei romane, la comitetulu fondului pisetalu alu Abrudu-Rosie, „in Abrudu“ pâna la terminulu de susu indicatu, prelunga acea observare, că: Doctorii de medicina, in casulu de concurgere, se voru preferi.

Dela comitet. fondului pisetalu alu Abrudu-Rosie. Abrudu, in 24 Martiu 1880.

Simeonu cavaleru de Balinth m. p., presiedinte.

(12) 2—3

Joanu Gallu m. p., notariu.

Neoplant'a.

1875.

Medalie de argintu.

Seghedinu.

1876.

Medalie pentru merite.

CLOPOTE

DE TOTA MARIMEA

pe langa ficsarea prealabila a sunetelor loru.

Cu deosebire recomanda clopotele gaurite, inventate de densulu, alu caroru sunetu este mai josu decătu alu celor de constructiune vechia si care, fiindu de 100 puncti, sunt asemenea celor de 140 puncti de constructiunea vechie.

Se afla totdeauna in depositu clopote, dela marimea cea mai mica pâna la 50 chilogr., precum si de proasce portative si de mana.

Se recomanda pentru comande cătu de multe

Antonie Novotny
in Timisoara.

CATECHETIC'A

bisericei dreptu credinciōse resaritene

compusa de protopresbiterulu

Joanu Stefanelli,

docent la facultatea teologica a universitatii din Cernauti.

Opulu coprinde totē principiile si regule relative la alegerea, inspirarea, prelucrarea si propunerea materielor catechetice din religiunea crestină, istoria invetiamentului catechetici crestinescu dela Isus si pâna in dilele noastre, literatur'a ramului acestuia si catechese practice ca modele la compunerea catecheselor pentru scola si biserica, si este menit mai ateu si manualu la prelegerile catechetice in instituti teologice, apoi si ca manualu pentru pastori suflatesci la elucrarea temelor catechetice pentru conferintele pastorale.

Pretiulu pentru Austro-Ungari'a 5 florini;
Romania 13 franci.

De acelasi autoriu au aparutu:

CATECHESE

tractandu

Istoria biblica a Testamentului vechiu.

Mannualu pentru ca echetii si invetiatorii scolelor poporale, pentru pastori suflatesci la catechisatiunile prescrise in biserica, pentru candidatii de invetiatori si pentru educatorii si amici junimii.

Tomulu I.

Pretiulu pentru Austro-Ungari'a 5 florini;
Romania 13 franci.

Dela acelasi autoriu se afla sub pressa si va apară in anulu acestu:

CATECHESE

tractandu

Istoria biblica a Testamentului nou si faptele santilor apostoli.

Cu adaoș o istoria si geografie scurta a Palestinei si a tierilor santei scripturi.

Tomulu II.

Editorulu

Tipografi'a eredei de Closius,

Sibiu.

(10) 3—6

Inpletitura cu masin'a.

Acurandu prin cumpărare tatalu meu N. Simtion negotiulu de inpletitura cu cinci masine, mai nainte Th. Tontsch, strad'a Cisnadiei Nr. 23 si invetiandu forte bine inpletitulu cu masin'a, me recomandu p. t. publicu a confectionā (fabricā) ciorapi femeiesci si barbatesci (de tota marimea si colorea — fara cu-satura, lucratu că cu man'a, din lana, bumbacu, atia sau metasa); mai departe gamasi, veste femeiesci, cingetori, haine de copii, plăpome, fuste, sialuri, tulpanuri etc. etc.

Primescu si ciorapi purtati spre a'i repară si recomandu totuodata depositulu meu de marfa gat'a.

Emilia Simtion,

Sibiu, strad'a Cisnadiei Nr. 23 (odiniōra corona ung.), curtea 2, etagiulu I.

Vendiare de masine de inpletitu facon de Dresden, de constructiunea cea mai noua.
(Cumpatorii de masine de inpletitu, la dorintia, primescu instructiunea gratuita.)

Comandele din afara se voru efectu si promptu si estinu. (13) 1—3

Fonciere Institutu pestanu de asigurare

(dela 1864 pana la finea lui 1879 sub firm'a „Pester Versicherungs-Anstalt“)

in Budapest'a.

Capitalu in actiuni 25,000,000 franci, egalu diece milioane fl. v. a. in auru, din care s'a platit in bani gata:

12,500,000 franci, egalu cinci milioane floreni v. a. in auru.

Reservele premiilor si pagubelor facu circa 2,500,000 floreni.

Intrarile din premiile anuale facu circa 3,000,000 "

Societatea, care face parte dintre institutele de asigurare cu capitalulu celu mai solidu si cu garantiile cele mai mari asigura pe langa cele mai librale conditiuni si pe langa premiile cele mai estine:

I. contra pagubelor cauzate prin focu, fulgeru si esplosiune la edificii, fabrici, masine, revisite, mobile, marfa, capete de vite, precum si la plante de tirania si de fenatia situate in liberu seu sub coperisul;

II. contra perderilor de venituri curate escate in fabrici prin sistarea lucrarei seu la case inchiriate prin perderea chiriilor in urm'a unui focu seu a unei esplosiuni;

III. contra pagubelor prin spargere de gēmuri, de oglindi, de ferestri, usi seu mobile;

IV. contra pagubelor de transport ale marfurilor espedate pe apa seu pe uscatu;

V. contra pagubelor de grindina a ori ce felu de produse de ale pamentului;

VII. pe viatia omului in fōte combinatiunile.

Pagubele intemplate se constatase in modulu celu mai culantu si se platescu cătu mai in graba. (Institutul pestanu de asigurare a platit de candu esista pentru pagube 22 milioane floreni).

Directiunea: conte Marcu Pejacsevich, presiedinte; Frideric baron de Kochmeister, Antonie de Laczko, vice-presiedinti; membri directiuei: Adolf Aeby, Carol G. Feldmann, Carol Figdor, Dr. Eduard Loisch, conte Gedeon Raday jun., Adolf Schenck jun., Alois Strobenz, Dr. Anton Willner, Leopold conte Wolkenstein-Trostburg. Directorn generalu Wilhelm Schön; locitorul direc-

torului generalu: Carol Fuchs directoru.

Editorul: conte Marcu Pejacsevich, presiedinte; Frideric baron de Kochmeister, Antonie de Laczko, vice-presiedinti;

membri directiuei: Adolf Aeby, Carol G. Feldmann, Carol Figdor, Dr. Eduard Loisch, conte Gedeon Raday jun., Adolf Schenck jun., Alois Strobenz, Dr. Anton Willner, Leopold conte Wolkenstein-Trostburg. Directorn generalu Wilhelm Schön; locitorul direc-

torului generalu: Carol Fuchs directoru.

(7) 4—4

Editoru si redactoru responsabil